

„Bizonyára, ha még embereknek igyekeznék tetszeni, Krisztus szolgája nem volnék!” Gal 1,10

"Úr Jézus, te vagy az én igazságom, én meg a te bűnöd vagyok.

Magadra vetted az enyémet és nekem ajándékoztad a tiédet.

Olyanná lettél, amilyen nem voltál s olyanná tettél, amilyen nem voltam." (Luther)

„Bizonyára, ha még embereknek igyekeznék tetszeni, Krisztus szolgája nem volnék!” Gal 1,10

"Úr Jézus, te vagy az én igazságom, én meg a te bűnöd vagyok.

Magadra vetted az enyémet és nekem ajándékoztad a tiédet.

Olyanná lettél, amilyen nem voltál s olyanná tettél, amilyen nem voltam." (Luther)

2022. július 3.

Kálmánháza, Mandabokor

Szentháromság 3. vasárnapja

Cím: Egy király, aki mindent megenged(het)ett magának

(2. dia) „²³Salamon király nagyobb volt a föld minden királyánál gazdagságban és bölcsességben. ²⁴Az egész földről igyekeztek Salamonhoz eljutni, hogy hallhassák bölcsességét, amelyet Isten adott a szívébe. ²⁵És mindenki hozott ajándékot: ezüst- és aranytárgyakat, díszes ruhákat és fegyvereket, balzsamot meg lovakat és öszvéreket. Így volt ez évről évre. ²⁶Gyűjtött Salamon harci kocsikat és lovasokat. Ezernégyszáz harci kocsija és tizenkétezer lovasa lett, és ezeket a harci kocsik városaiba, meg a király mellé, Jeruzsálembe rendelte. **(3. dia)** ²⁷A király elérte, hogy annyi lett Jeruzsálemben az ezüst, mint a kő, és annyi lett a cédrus, mint amennyi a vadfügefa az alföldön. ²⁸Salamonnak Egyiptomból és Kevéből hozták a lovakat, a király kereskedői szerezték Kevéből megszabott áron: ²⁹egy hadi szekeret hatszáz ezüstért hoztak el Egyiptomból, egy lovat pedig százötvenért. Ugyancsak az ő közvetítésükkel szállították tovább ezeket a hettita királyoknak és az arám királyoknak. **(4. dia)** ¹Salamon király sok idegen asszonyt szeretett a fáraó leányán kívül, móábiakat, ammóniakat, edómiakat, szidóniakat és hettitákat, ²olyan népekből valókat, amelyekről ezt mondta az ÚR Izráel fiainak: Ne keveredjete közéjük, és ők se keveredjenek közétek, mert az ő isteneikhez hajlítják szíve-

teket! Ezekhez ragaszkodott Salamon szerelemmel. ³Volt neki hétszáz főrangú és háromszáz másodrangú felesége. Feleségei elhajlították a szívét. ⁴Így történt, hogy Salamonnak a szívét vénségére más istenekhez hajlították feleségei, és szíve nem volt teljesen Istenéé, az ÚRÉ, mint volt apjának, Dávidnak a szíve. **(5. dia)** ⁵Mert Salamon Astóretet, a szidóniak istenét és Milkómot, az ammóniak bálványát követte. ⁶Így olyan dolgot tett Salamon, amit rossznak lát az ÚR, és nem követte olyan tökéletesen az URat, mint apja, Dávid. ⁷Akkor épített Salamon áldozóhalmot a Jeruzsálemmel szemben levő hegyen Kemósnak, a móábiak bálványának és Moloknak, az ammóniak bálványának. ⁸Így tett Salamon a többi idegen asszonya kedvéért is, akik a maguk isteneinek tömjéneztek és áldoztak. ⁹Megharagudott azért az ÚR Salamonra, mivel elhajolt szíve az ÚRtól, Izráel Istenétől, aki kétszer is megjelent neki, **(6. dia)** ¹⁰és erre nézve azt parancsolta neki, hogy ne kövessen más isteneket; de ő nem tartotta meg, amit az ÚR parancsolt. ¹¹Akkor ezt mondta az ÚR Salamonnak: Mivel ez történt veled, és nem tartottad meg a velem kötött szövetséget, sem rendelkezéseimet, amelyeket adtam neked, azért én ki fogom szakítani kezedből az országot, és a szolgádnak adom. ¹²De apáért, Dávidért nem a te napjaidban teszem ezt. A fiad kezéből fogom kiszakítani. ¹³És nem az egész országot szakítom ki. Egy törzset adok a fiadnak szolgámért, Dávidért, és Jeruzsálemért, amelyet kiválasztottam.” I Kir 10,23 – 11,1-13

„Bizonyára, ha még embereknek igyekeznék tetszeni, Krisztus szolgája nem volnék!” Gal 1,10

"Úr Jézus, te vagy az én igazságom, én meg a te bűnöd vagyok.

Magadra vetted az enyémet és nekem ajándékoztad a tiédet.

Olyanná lettél, amilyen nem voltál s olyanná tettél, amilyen nem voltam." (Luther)

„Bizonyára, ha még embereknek igyekeznék tetszeni, Krisztus szolgája nem volnék!” Gal 1,10

"Úr Jézus, te vagy az én igazságom, én meg a te bűnöd vagyok.

Magadra vetted az enyémet és nekem ajándékoztad a tiédet.

Olyanná lettél, amilyen nem voltál s olyanná tettél, amilyen nem voltam."(Luther)

(7. dia) Szeretett Gyülekezet!

Ezen a mai alkalmon sok Igét fogok idézni, több alkalommal hivatkozom olyan Igékre, amelyek összefüggésben vannak Salamon királlyal. Életét sok tekintetben a bölcsesség jellemezte, írásaiból kitűnik mindez, mégis az élete második felében olyan dolgokra figyelhetünk fel tanulságképpen, amely ellentétbe kerül bölcs meglátásaival, írásaival, gondolataival. Ezekre kívánok egy-egy pillanat erejéig rávilágítani. Salamon személyében egy olyan királlyal folytatjuk, aki királyként mindent megenged(het)ett magának.

Salamon figyelemre méltó áldásban részesült, hiszen Isten mindent megadott neki, amit csak kért, de Salamon nem élt vissza ezzel a lehetőséggel, mert Istenre, mint Urára tekintett **(8. dia)** és nem pedig egy „aranyhalra”, aki minden kívánságát teljesíti. Valósággá vált számára az az újszövetségi Ige, amit Jézus mondott **(9. dia)**: „³³De keressétek először az ő országát és igazságát, és ezek is mind ráadásul megadatnak nektek.” Mt 6,33. Minden megadatott neki, Isten mindent, de szó szerint

mindent megadott neki és **(10. dia)** a földön a legbölcsebb, legtekintélyesebb és leggazdagabb király volt Salamon. A 10. fejezetben részletesen olvashatunk arról, hogy milyen gazdag király volt, mindent megenged(het)ett magának. A gazdagság áldás lehet, áldásként használhatja az ember és az ószövetségben a gazdagság mindig Isten áldását is jelentette, de a gazdagsággal nagyon sok veszély is járt egyben. A mindent megenged(het)ett magának a gazdagsága révén oda is vezet(het), hogy mivel mindent megvehetek magamnak, mindent megtehetek, ezért nincsen szükségem senkire. Milyen nagy igazságot fogalmaz meg a példabeszédek írója, bár ezt a fejezetet nem Salamon írta (Ágúr beszéde), de feltételezem, nagy valószínűséggel olvashatta, vagy tudhatott róla. A példabeszédek könyvében azt olvashatjuk **(11. dia)**: „**Se szegénységet, se gazdagságot ne adj nekem! Adj annyi eledelt, amennyi szükséges, ⁹hogy jóllakva meg ne tagadjalak, és ne mondjam: Kicsoda az ÚR? El se szegényedjek, hogy ne lopjak, és ne gyalázzam Istenem nevét!**” Péld 30,8b-9. Salamon az ókorban mindenkinél gazdagabb volt, sem-

„Bizonyára, ha még embereknek igyekeznék tetszeni, Krisztus szolgálja nem volnék!” Gal 1,10

”Úr Jézus, te vagy az én igazságom, én meg a te bűnöd vagyok.

Magadra vetted az enyémet és nekem ajándékoztad a tiédet.

Olyanná lettél, amilyen nem voltál s olyanná tettél, amilyen nem voltam.” (Luther)

miben nem szenvedett hiányt. Erről maga így vall **(12. dia)**:
„**4Nagyszerű dolgokat alkottam: házakat építettem, szőlőket ültettem, 5kerteket és ligeteket létesítettem, és beültettem azokat mindenféle gyümölcsfával. 6Csináltattam víztárolókat, hogy öntözni lehessen belőlük az erdőben sarjadó fákat. 7Szereztem szolgálkat és szolgálókat, voltak házamnál született szolgálaim is. Marhacsordám és juhnyájam is több volt, mint mindazoknak, akik elődeim voltak Jeruzsálemben. 8Gyűjtöttem ezüstöt és aranyat is: királyok és tartományok kincsét. (13. dia) Szereztem énekeseket, énekesnőket, és ami a férfiakat gyönyörködteti: szép nőket. 9Naggyá lettem, és felülmúltam mindazokat, akik elődeim voltak Jeruzsálemben. De megmaradt a bölcsességem is. 10Nem tagadtam meg magamtól semmit, amit megkívánt a szemem. Nem vontam meg szívemtől semmi örömet, hanem szívből örültem mindannak, amit fáradsággal szereztem, hiszen ez volt a hasznom minden fáradozásomból.” Préd 2,4-10. Olyan gazdag volt, hogy semmit nem kellett megtagadnia magától, minden, ami**

„Bizonyára, ha még embereknek igyekeznék tetszeni, Krisztus szolgálja nem volnék!” Gal 1,10

”Úr Jézus, te vagy az én igazságom, én meg a te bűnöd vagyok.

Magadra vetted az enyémet és nekem ajándékoztad a tiédet.

Olyanná lettél, amilyen nem voltál s olyanná tettél, amilyen nem voltam.” (Luther)

szemnek-szájnak ingere megvette, megszerezte magának. A jólét áldás, de van az a pont, amikor ellenkezőjére fordul, s ezt érezte Salamon is, ezért folytatja így a Prédikátorok könyvében **(14. dia)**: „**11De amikor szemügyre vettem minden művem, amit kezemmel alkottam, és fáradozásomat, ahogyan fáradozva dolgoztam, kitűnt, hogy mindaz hiábavalóság és hasztalan erőlködés; nincs semmi haszna a nap alatt.**” Préd 2,11. A gazdagság is hiábavalóság, mert minden felhalmozott kincs itt marad, mi pedig elmegyünk innen, s ki tudja, hova kerül mindaz, amiért gürcöltünk egy életen át, felhalmoztunk, gyűjtögettünk, kuporgattunk. Erről is beszél Salamon a Prédikátorok könyvében **(15. dia)**: „**18Meggyűlöltem mindazt, amit fáradsággal szereztem, míg fáradoztam a nap alatt, mert más emberre kell hagynom, aki utánam következik. 19Ki tudja, hogy bölcs lesz-e, vagy ostoba? És mégis rendelkezni fog mindazzal, amit fáradsággal szereztem, míg bölcsen fáradoztam a nap alatt. Ez is hiábavalóság! 20Odáig jutottam, hogy már kétségbeestem minden szerzeményem miatt, amiért fáradoztam a nap**

„Bizonyára, ha még embereknek igyekeznék tetszeni, Krisztus szolgája nem volnék!” Gal 1,10

”Úr Jézus, te vagy az én igazságom, én meg a te bűnöd vagyok.

Magadra vetted az enyémet és nekem ajándékoztad a tiédet.

Olyanná lettél, amilyen nem voltál s olyanná tettél, amilyen nem voltam.” (Luther)

alatt. ²¹Mert van olyan ember, aki bölcsességgel, tudással és rátermettséggel fáradozott, és olyan emberre kell hagynia vagyonát, aki nem dolgozott érte. Ez is hiábavalóság és nagyon rossz dolog. ²²Mert mi jut az embernek mindabból, amit fáradsággal és teljes odaadással szerzett a nap alatt, ²³hiszen mindennap fájdalom és bosszúság gyötri, és még éjjel sincs nyugta szívének?! Ez is hiábavalóság!” Préd 2,18-23. El lehet jutni arra a felismerésre, hogy minden hiábavalóság – vagy ahogy a héber nyelvről fordíthatjuk **(16. dia)** a הֶבֶל (hevel) szót többféle módon lehet fordítani: pára, gőz, lehelet, üresség, hiábavalóság, de a legkifejezőbb fordítása a „szélnek kergetése”, ami annak az értelme, hogy semmi értelme, azaz hiábavaló. Ezt érzékelteti Salamon a gazdagsággal. Amit viszont látnunk kell Salamon életében, hogy nem a gazdagság vitte el őt, hanem valami egészen más. Nem szeretném úgy beállítani, hogy a gazdagság, a jólét az Ördögtől való lenne, hanem csupán arra felhívni a figyelmet, hogy sok veszéllyel jár, különösen, ha még ide idézzük Pálnak a szavait is megerősítésképpen **(17. dia)**: „⁹Akik pedig

„Bizonyára, ha még embereknek igyekeznék tetszeni, Krisztus szolgája nem volnék!” Gal 1,10

”Úr Jézus, te vagy az én igazságom, én meg a te bűnöd vagyok.

Magadra vetted az enyémet és nekem ajándékoztad a tiédet.

Olyanná lettél, amilyen nem voltál s olyanná tettél, amilyen nem voltam.”(Luther)

meg akarnak gazdagodni, kísértésbe meg csapdába, sok esztelen és káros kívánságba esnek, amelyek az embereket pusztulásba és romlásba döntik. ¹⁰Mert minden rossznak gyökere a pénz szerelme, amely után sóvárogva egyesek eltévelyedtek a hittől, és sok fájdalmat okoztak önmaguknak.” I Tim 6,9-10. Ezt is jó szem előtt tartani, hogy a gazdagság sok kísértéssel jár, a kísértés pedig csapdát és a bűnben való elbukást idézheti elő. Ezért ne meggazdagodni akarjunk, hanem az Úr útján járni, aztán majd Isten látja, hogy miből mennyit ad. Az biztos, hogy akinek sok adatik, attól sok is kéretik számon!

Salamonnak nem a gazdagság volt a veszte, de az is hozzá járult. Sokkal inkább az indította el a lejtőn, amit olvashatunk igehirdetési alapigénkben **(18. dia)**: „¹Salamon király sok idegen asszonyt szeretett a fáraó leányán kívül, móábiakat, amóniakat, edómiakat, szidóniakat és hettitákat, ²olyan népekből valókat, amelyekről ezt mondta az ÚR Izrael fiainak: Ne keveredjete közéjük, és ők se keveredjenek közétek, mert az ő isteneikhez hajlítják szíveteket! Ezekhez ragaszko-

„Bizonyára, ha még embereknek igyekeznék tetszeni, Krisztus szolgája nem volnék!” Gal 1,10

”Úr Jézus, te vagy az én igazságom, én meg a te bűnöd vagyok.

Magadra vetted az enyémet és nekem ajándékoztad a tiédet.

Olyanná lettél, amilyen nem voltál s olyanná tettél, amilyen nem voltam.” (Luther)

dott Salamon szerelemmel.” I Kir 11,1-2. Ha megfigyeljük, egy hívő ember életében a lejtőn való lefelé menetel mindig ott kezdődik, hogy Isten mond valamit és az ember nem engedelmeskedik neki. Ellentettjét teszi, mint ami az Igében van, amit Isten mond. Isten azt mondta az ő népének Mózes könyvében **(19. dia)**: „³Ne házasodj össze velük, ne add lányaidat az ő fiaikhoz, és ne végy fiaidnak feleséget az ő lányaik közül. ⁴Mert eltérítik fiaidat tőlem, és más isteneknek fognak szolgálni.” V Móz 7,3-4. Isten óvta az övéit, hogy idegen népből vegyenek magukhoz feleségeket, férjeket, mert elhajlítják szívüket, de Salamon nem hallgatott erre az intésre és be is következett. Isten sosem mond olyat, ami nem következne be. Sajnos sokan ezt nem veszik komolyan és hányaknak a szíve elhajol az Istentől. Hány ilyen házasságnak lehettem én is már a szemtanúja, ahol a hitben járó, Krisztussal élő fiú vagy lány, de sajnos inkább a lányokra jellemző, mert 22-28 évesen egyszerűen megbolondulnak és attól félnek, hogy egyedül maradnak, ezért bármi áron, de bárkinek igent mondanak, csak nehogy egyedül maradjanak, az-

„Bizonyára, ha még embereknek igyekeznék tetszeni, Krisztus szolgája nem volnék!” Gal 1,10

”Úr Jézus, te vagy az én igazságom, én meg a te bűnöd vagyok.

Magadra vetted az enyémet és nekem ajándékoztad a tiédet.

Olyanná lettél, amilyen nem voltál s olyanná tettél, amilyen nem voltam.”(Luther)

tán hányaknál zátonyra futás lesz a házasság vagy egyszerűen elhajlik a szívük Krisztustól, mert idomulnak a társukhoz. Hány ilyen példát tudnék nektek mondani?! Nehémiás is erről beszélt, amikor megemléltette Salamont **(20. dia)**: „²⁶Hiszen ugyanígy vétkezett Salamon, Izráel királya is! Pedig nem sok népnek volt olyan királya, mint ő: Isten szerette őt, és egész Izráel királyává tette, de még őt is vétekbe vitték az idegen nők. ²⁷Mégis azt kell rólatok hallanunk, hogy ilyen nagy gonoszságot követtek el?! Hűtlenek lettetek Istenünkhöz, mert idegen nőket vettetek feleségül!” Neh 13,26-27. Már az önmagában is az Isten parancsától eltérő, hogy nem elégedett meg azal az egyetlen feleségével, a fáraó leányával, akit kapott, hanem 1000 felesége volt még rajta kívül, akik más népből, idegen népből valók voltak, a hettita, ammóniai, moábiai, edómiai, sziddóniai, akik elhajlították Istentől a szívét. Ennek pedig az lett a következménye, hogy kedvükben szeretett volna járni és nem az Urat tisztelte, hanem a feleségeit és a kéréseit, így történt az, hogy **(21. dia)** „Salamon Astóretet, a szidóniak istenét és Mil-

„Bizonyára, ha még embereknek igyekeznék tetszeni, Krisztus szolgája nem volnék!” Gal 1,10

”Úr Jézus, te vagy az én igazságom, én meg a te bűnöd vagyok.

Magadra vetted az enyémet és nekem ajándékoztad a tiédet.

Olyanná lettél, amilyen nem voltál s olyanná tettél, amilyen nem voltam.” (Luther)

„Bizonyára, ha még embereknek igyekeznék tetszeni, Krisztus szolgája nem volnék!” Gal 1,10

”Úr Jézus, te vagy az én igazságom, én meg a te bűnöd vagyok.

Magadra vetted az enyémet és nekem ajándékoztad a tiédet.

Olyanná lettél, amilyen nem voltál s olyanná tettél, amilyen nem voltam.”(Luther)

kómot, az ammóniak bálványát követte. ⁶Így olyan dolgot tett Salamon, amit rossznak lát az ÚR...” I Kir 11,5-6a.

Egy ívet láthatunk Salamon életében, ahogy a kezdetleges engedetlenség **(22. dia)** lejtőjén hogyan kerül egyre mélyebbre.

- Amikor életének **(22/a dia)** legmagasabb helyzetében volt, azaz csúcán, akkor Isten szíve szerint való király volt és áldás követte bölcs vezetését. „²³**Salamon király nagyobb volt a föld minden királyánál gazdagságban és bölcsességben.**”
- Az első lépés mindig a lejtőn való elindulás, ami Salamon esetében **(22/b dia)** azzal az Istennel szembeni engedetlenség volt. „¹**Salamon király sok idegen asszonyt szeretett a fáraó leányán kívül.**” Amikor nem volt neki elég az az egy asszony, hanem neki másik kellett, még több és még több és olyan, akiktől éppen óvta őt is Isten. Amikor már szíve nem csak azé az egy feleségé, hanem másé is lesz.
- Az Isten iránti engedetlenség a testi paráznaságot követően mindig a lelki paráznaság követi. **(22/c dia)** ⁵**Mert Sa-**

lamon Astóretet, a szidóniak istenét és Milkómot, az ammóniak bálványát követte. Amikor már nem Isten az egyetlen Úr az életében, hanem megfér mellette másik. Amikor már szíve nem csak azé az egy Istené, hanem másé is lesz.

- Ez az idegen istenekben való hit és bizalom oda süllyed, hogy áldozati oltárt is készít nekik, azaz élete részévé válik, mindennapjaiban összeköti az életét ezekkel az istenekkel. **(22/d dia)** „⁶**Így olyan dolgot tett Salamon, amit rossznak lát az ÚR [...]** ⁷**Akkor épített Salamon áldozóhalmot a Jeruzsálemmel szemben levő hegyen Kemósnak, a móábiak bálványának és Moloknak, az ammóniak bálványának..**”
- Életének legmélyebb pontja, amikor elveszíti az Isten bizalmát, amikor már Isten nem tud vele közösséget vállalni, nem tud azokkal a bűnökkel közösséget vállalni, amit megtűr az életében **(22/e dia)** ⁹**Megharagudott azért az ÚR**

„Bizonyára, ha még embereknek igyekeznék tetszeni, Krisztus szolgája nem volnék!” Gal 1,10

"Úr Jézus, te vagy az én igazságom, én meg a te bűnöd vagyok.

Magadra vetted az enyémet és nekem ajándékoztad a tiédet.

Olyanná lettél, amilyen nem voltál s olyanná tettél, amilyen nem voltam." (Luther)

„Bizonyára, ha még embereknek igyekeznék tetszeni, Krisztus szolgája nem volnék!” Gal 1,10

"Úr Jézus, te vagy az én igazságom, én meg a te bűnöd vagyok.

Magadra vetted az enyémet és nekem ajándékoztad a tiédet.

Olyanná lettél, amilyen nem voltál s olyanná tettél, amilyen nem voltam."(Luther)

Salamonra, mivel elhajolt szíve az ÚRtól, Izráel Istenétől. [...] de ő nem tartotta meg, amit az ÚR parancsolt.

Így került egyre mélyebbre ez a király, mert azt gondolta életének egy szakaszában, hogy minden megengedhet magának, mindent megtehet anélkül, hogy bármilyen következménye lehet. Azt gondolta, hogy pénzével, gazdagságával, hatalmával még Istennél is bármit megengedhet magának. Naivság azt gondolni a mi hívő életünkben is, hogy az engedetlenségünknek nem lehet következménye és azon a lejtőn nem lehet lejjebb és lejjebb csúszni. Ennek az engedetlenségnek lett az a nagyon súlyos következménye, hogy uralkodását követően ketté szakad az ország **(23. dia)**, északra és délre és külön történelme lesz Izraelnek és Júdának, külön királyokkal.

Mindannyian láttunk már vonatsín-váltót **(24. dia)** - ahogy a képen is láthatjuk. Egy ilyen nagyon pici, nagyon vékony vonal **(25. dia)** egy teljesen más irányba tudja vinni azt a hatalmas szerelvényt. Salamonnak az életében ez a „vékony vonal” az idegen

asszonyok voltak, akik elhajlították a szívét az Úrtól és teljesen más pályára állították Salamont. Azt olvassuk az Igében **(26. dia)**: „**Így tett Salamon a többi idegen asszonya kedvéért is,**”. Salamon inkább a feleségei kedvében akart járni, mint az Úr kedvében és inkább az asszonyok szíve szerint akart cselekedni, mint az ő Urának a szíve szerint. Mi kinek a kedvében szeretnénk járni, kit követünk és kire hallgatunk, kinek engedelmessé válnunk?! Vegyük mindig nagyon komolyan Isten Szavát, parancsát, mert könnyen célt téveszthetünk!

Ámen!